

AFDELING C: TAAL

VRAAG 3: ADVERTENSIE

LADISMITH BOTTER – ALMAL SE KEUSE

Die **Ladismith botterfamilie** is daarop gerig om iets spesiaals te hê vir almal se smaak.

MA, wat soos alle ma's daaglik die kos maak, gebruik die **Ladismith Kulturbotter** om (3.2) (Ma se) kos daardie ekstra geur te gee. PA verkies regte botter; daarom is **Ladismith Botter** die beste botter vir hom.

OUBOET en KLEINSUS verkies die **Ladismith Smeerbotter** omdat dit die (3.5) (heerlik) smaak.

(3.6) Wat ook al jou smaak, **Ladismith** het net die botter vir jou?

Ons Ladismith botterfamilie bied iets vir almal se smaak.

Nou beskikbaar by eksklusiewe supermarkte.

[Verwerk uit: *Huisgenoot*, 19 September 2013]

3.1 Waarom is die woorde: "LADISMITH BOTTER – ALMAL SE KEUSE" in groot hoofletters geskryf?

3.2 Vervang die woorde tussen hakies met die korrekte VOORNAAMWOORD.

(1)

Ma, wat soos alle ma's daaglik die kos maak, gebruik die Ladismitter Kulturbotter om (Ma se) kos daardie ekstra geur te gee. (1)

3.3 Op watter manier word ma's in hierdie advertensie gestereotipeer? (1)

3.4 Kies die antwoord wat die sin KORREK voltooi.

Die woord, ... , dui aan dat die produk nie by alle winkels te koop is nie.

- A "regte"
- B "qualité"
- C "spesiaals"
- D "eksklusiewe" (1)

3.5 Gee die OORTREFFENDE TRAP van die woord tussen hakies:

Ouboet en Kleinsus verkies die Ladismith Smeerbotter omdat dit die (heerlik) smaak. (1)

3.6 Skryf die volgende sin oor en verbeter die LEESTEKENFOUT:

Wat ook al jou smaak, Ladismith het net die botter vir jou? (1)

3.7 Die "TROTS SUID-AFRIKAANS"-logo verskyn links onder in die advertensie.

Op watter manier word Suid-Afrikaners met hierdie logo gemanipuleer? (1)

3.8 Waarom dink jy word die inligting "Wenner van die Qualité-toekenning" in die advertensie ingesluit? (1)

3.9 Verwys na die prent in die advertensie.

3.9.1 Waarom plaas die adverteerder die botter in die **voorgond**? (1)

3.9.2 Hoe skep die adverteerder die indruk dat mense wat hierdie botter gebruik, gelukkig is? (1)

[10]

VRAAG 4: STROKIESPRENT

NEELSIE deur Danie Cronjé

Raampie 1

Raampie 2

Raampie 3

[Verwerk uit: www.daniecronje.co.za]

- 4.1 Verbeter die woordorde in die volgende sin. Skryf die sin volledig uit.
Jako en ek het 95% vir ons Wiskundetoets gekry! (1)
- 4.2 Verwys na raampie 1.
- 4.2.1 Hoe weet jy dat Neelsie die woorde "95%" hard sê? (1)
- 4.2.2 Watter leesteken wys dat Neelsie sy woorde beklemtoon? (1)
- 4.3 Watter VOORNAAMWOORD dui aan dat Neelsie en Jako albei die Wiskundetoets geskryf het? (1)
- 4.4 Watter indruk probeer Neelsie in verband met sy EIE punte in die Wiskundetoets skep? (Raampie 1) (1)
- 4.5 Kies die antwoord wat die sin KORREK sal voltooi.
Met die woord "ongelooflik" in raampie 2 sê die pa dat hy ...
A nie gewoon is aan sulke punte nie.   B nie verbaas is oor sulke punte nie.
C teleurgesteld is met sulke punte.
D woedend is oor sulke punte. (1)
- 4.6 Noem TWEE maniere waarop die pa se gesigsuitdrukking sy woorde

ondersteun. (Raampie 2) (2)

4.7 Vervang die woord “Oraait” in raampie 3 met ’n goeie Afrikaanse woord met dieselfde betekenis. (1)

4.8 Gee ’n sinoniem vir die woord “gekry” in raampie 3. (1)

[10]

VRAAG 5: ARTIKEL EN PRENT

5.1 TEKS F

- Die taalvrae wat volg, is op die artikel hieronder gebaseer.
- Opsetlike taalfoute kom voor.
- Voer die instruksies by elke vraag uit.

GOEIE MANIERE

(5.1.1) “Goeie maniere is belangrik,” sê Ouma. (5.1.2) Is jou ouma altyd reg?

Het jy al ooit soos ’n (5.1.3) wurm gevoel? Jy daag met leë hande by ’n (5.1.4) (werk+partytjie) op. (5.1.5) Al die ander kry die boodskap dat hulle iets moet saambring. Domkop! (5.1.6) Daar was ’n boodskap. Die ander gaste het goeie maniere gehad. Met Anna Musson, kenner van goeie maniere, se wenke kan jy jou maniere verbeter.

By ’n formele ete

Vra altyd wat jy kan saambring. Dit is goeie maniere vir die gasvrou om te sê: “Niks nie.” Anna sê: “’n Goeie (5.1.7) gas moet iets saamneem.” (5.1.8) ’n Gasvrou verwelkom altyd sjokolade.

RSVP

RSVP beteken “antwoord asseblief”. Dis nie goeie maniere om mense aan (5.1.9) ’n lyntjie te hou nie.

Tafelmaniere

Daar is niks ergers as ’n (5.1.10) ongemanierd mens aan tafel nie. Die ander groot fout is om lang (5.1.11) telefoongesprek aan tafel te voer.

Wegbly

Wegbly is die maklikste manier om (5.1.12) seker te maak dat mense jou nie weer sal nooi nie. (5.1.13) Dit is die beste om dadelik te bel. Jy kan om verskoning vra.

- 5.1.1 Skryf die volgende sin in die INDIREKTE REDE.
 “Goeie maniere is belangrik,” sê Ouma.
 Begin met: Ouma sê dat ... (1)
- 5.1.2 Verander die VRAAGSIN na ’n STELSIN.
 Is jou ouma altyd reg? (1)
- 5.1.3 Gee die VERKLEININGSVORM vir die vetgedrukte woord in die volgende sin.
 Het jy al ooit soos ’n **wurm** gevoel? (1)
- 5.1.4 Vorm ’n SAMESTELLING van die woord tussen hakies.
 Jy daag met leë hande by ’n (werk + partytjie) op. (1)
- 5.1.5 Skryf die sin oor in die VERLEDE TYD.
 Al die ander kry die boodskap dat hulle iets moet saambring. (2)
- 5.1.6 Skryf die sin oor in die ONTKENNENDE VORM.
 Daar was ’n boodskap. (1)
- 5.1.7 ’n Goeie **gas** sal altyd iets saamneem.
 Gebruik die HOMONIEM van **gas** in ’n sin sodat die betekenis duidelik blyk. (1)
- 5.1.8 Skryf die volgende sin in die LYDENDE VORM.
 ’n Gasvrou verwelkom altyd sjokolade. (1)
- 5.1.9 Kies die antwoord wat die sin KORREK sal voltooi.
 Om iemand “aan ’n lyntjie te hou” beteken om ...
 A wasgoed vir iemand op te hang.
 B iemand met wie jy oor die telefoon praat, te laat wag.
 C iemand rond te lei.
 D iemand in onsekerheid te hou. (1)
- 5.1.10 Gee die KORREKTE VORM van die vetgedrukte woord.

Daar is niks ergers as 'n **ongemanierd** mens aan tafel nie. (1)

5.1.11 Gee die MEERVOUD van die vetgedrukte woord.

Die ander groot fout is om lang **telefoongesprek** aan tafel te voer. (1)

5.1.12 Gee die INTENSIEWE vorm van die vetgedrukte woord.

Wegbly is die maklikste manier om **seker** te maak dat mense jou nie weer sal nooi nie. (1)

5.1.13 Verbind die volgende twee sinne met die VOEGWOORD tussen hakies.

Dit is die beste om dadelik te bel. Jy kan om verskoning vra.
(sodat)

Begin met: Dit is die beste om dadelik te bel sodat ... (1)

5.2 TEKS G

Die taalvrae wat volg, is op die onderstaande prent gebaseer.

NOODGEVAL!

[Verwerk uit: *Die Burger*, 11 Junie 2013]

Gebruik die woorde in die lys hieronder om die sinne (5.2.1–5.2.6) te voltooi.

mombakkies; pasiënt; portier; gehoorbuis; koppenent; kruisie; tydskrif;
sterretjie; koerant; masker; stetoskoop; voetenent

- 5.2.1 Die verpleegster met die ligte hare kyk weg van die ... af. (1)
- 5.2.2 Die man op die bed noem ons die ... (1)
- 5.2.3 Die embleem op die verpleërs se moue is 'n ... (1)
- 5.2.4 Die verpleër aan die ... van die bed dra 'n bril. (1)
- 5.2.5 Die verpleër naby die deur is die enigste een wat 'n ... dra. (1)
- 5.2.6 Die dokter se ... hang bo-oor die kombes. (1)

[20]

